

HE 26/2023 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annettua lakia. Sähkö- ja maakaasuverkkomaksuja on tarpeen korottaa vastaamaan Energiaviraston maksuosuutta Liikenne- ja viestintäviraston ylläpitämän sijaintietopalvelutoiminnan kuluista.

Esitys liittyy valtion vuoden 2024 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	3
3 Tavoitteet	3
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	3
4.1 Ehdotukset.....	3
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	3
5 Lausuntopalaute	4
6 Voimaantulo	4
7 Suhde talousarvioesitykseen	4
LAKIEHDOTUS	5
Laki sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta.....	5
LIITE	6
RINNAKKAISTEKSTI.....	6
Laki sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta.....	6

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Energiavirasto on rahoittanut vuodesta 2022 alkaen Liikenne- ja viestintäviraston ylläpitämää sijaintietopalvelutoimintaa sähköverkonhaltijoiden osuuden osalta, mikä on kolmasosa toiminnan kokonaiskustannuksista. Vuonna 2022 maksu oli 100 000 euroa ja sen jälkeisiltä vuosilta vuodesta 2023 alkaen 400 000 euroa vuodessa.

Sähkö- ja maakaasuverkkomaksuja on korotettava lisämenoja vastaavasti, jotta ne edelleen kattavat verkkovalvonnan kustannukset.

Hallituksen esitys on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä virkatyönä.

2 Nykytila ja sen arviointi

Energiaviraston toiminta rahoitetaan pääosin valvonnan piiriin kuuluvilta perittävillä lupamaksuilla sekä sähkö- ja maakaasuverkkomaksuilla, joita kerätään valtiolle sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain (950/2012) mukaisesti. Maksuja on korotettu viimeksi vuonna 2022. Sähkön jakeluverkon haltijan ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijan sähköverkkomaksu on nykyisin 1,6 promillea verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myyntituotoista, kuitenkin vähintään 6 000 euroa. Maakaasunjakeluverkon haltijan maakaasuverkkomaksu on 1,6 promillea verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myyntituotoista, kuitenkin vähintään 6 000 euroa. Energiavirasto on kerännyt sähkö- ja maakaasuverkkomaksuja vuonna 2018 3,75 miljoonaa euroa, vuonna 2019 3,86 miljoonaa euroa, vuonna 2020 3,91 miljoonaa euroa, vuonna 2021 4,00 miljoonaa euroa ja vuonna 2022 5,14 miljoonaa euroa.

3 Tavoitteet

Lain tavoitteena on, että sähkö- ja maakaasuverkkomaksuja korotetaan Energiaviraston lisämenoja vastaavasti, jotta ne edelleen kattavat verkkovalvonnan kustannukset.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Ehdotukset

Ehdotetaan, että sähkön jakeluverkon haltijan ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijan sähköverkkomaksua korotetaan 1,7 promilleen verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myyntituotoista, kuitenkin vähintään 7 000 euroon. Lisäksi ehdotetaan, että maakaasunjakeluverkon haltijan maakaasuverkkomaksua korotetaan 1,7 promilleen verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myyntituotoista, kuitenkin vähintään 7 000 euroon.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Ehdotuksen toteuttaminen nostaisi sähkön ja maakaasun jakeluverkon haltijoiden kustannuksia jonkin verran. Sähkön ja maakaasun jakeluverkkotoiminnan maksujen korotukset voivat nostaa jakeluhintoja joitakin promilleja.

Lakiehdotuksen toteuttaminen lisäisi veron tuottoa noin 300 000 €. Veron vuosittainen tuotto riippuu verkkoyhtiöiden liikevaihdon suuruudesta joka voi vaihdella eri vuosien välillä. Nyt esitetyllä verkkomaksun korotuksella saadaan todennäköisesti vuodesta 2024 alkaen kerättyä valtiolle tavoitteena oleva vähintään 300 000 euroa.

5 Lausuntopalaute

Esityksestä on pyydetty lausunnot kesällä 2022 valtiovarainministeriöltä, Energiavirastolta, Energiateollisuus ry:ltä, Suomen Kaasuyhdistys ry:ltä ja Paikallisvoima ry:ltä.

Lausunnon antoi neljä tahoa, joista yksi piti ehdotettua verkkomaksujen korotusta perusteltuna ja kolme suhtautui siihen varauksellisesti. Huolta aiheutti erityisesti loppukuluttajien sähkön siirtomaksujen suuruus sekä kustannusten jakautumisen avoimuus. Sähkön ja maakaasun jakeluverkko toiminnan maksujen korotukset voivat nostaa jakeluhintoja joitakin promilleja. Sijaintitietopalvelun kustannusten avoimuuteen tai niiden jakautumiseen eri verkkotoimijoiden kesken ei tässä lakiesityksessä oteta kantaa. Lain tarkoituksena on, että verkkomaksuilla kerätään rahaa vastaava määrä kuin valvontatoiminnan kustannukset ovat. Maksut ovat jäämässä jälkeen kohoavista kustannuksista ja siksi lausuntoja ei ole voitu ottaa huomioon.

6 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulee voimaan 1.1.2024.

7 Suhde talousarvioesitykseen

Esitys liittyy valtion vuoden 2024 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Talousarvioesityksessä momentille 11.19.10 *Sähkö- ja maakaasuverkkomaksut ja Päärämeren tuulivoima-alueella perittävä tuulivoimamaksu* arvioidaan kertyvän tuloja 5 860 000 euroa, josta verkkomaksujen osuus on 5 270 000 euroa. Verkkomaksuilla rahoitettavat menot on otettu huomioon momentilla 32.60.01 *Energiaviraston toimintamenot*.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain (950/2012) 5 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1149/2021, seuraavasti:

5 §

Sähköverkkomaksu

Jakeluverkon haltijan ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijan sähköverkkomaksu on 1,7 promillea verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myyntituotoista, kuitenkin vähintään 7 000 euroa.

6 §

Maakaasuverkkomaksu

Maakaasunjakeluverkon haltijan maakaasuverkkomaksu on 1,7 promillea verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myyntituotoista, kuitenkin vähintään 7 000 euroa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 5.10.2023

Pääministeri

Petteri Orpo

Ympäristö- ja ilmastoministeri Kai Mykkänen

Laki

sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain (950/2012) 5 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1149/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Sähköverkkomaksu

Sähköverkkomaksu

Jakeluverkon haltijan ja suurjännitteisen alueverkon haltijan sähköverkkomaksu on 1,6 promillea verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myyntituotoista, kuitenkin vähintään 6 000 euroa.

Jakeluverkon haltijan ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijan sähköverkkomaksu on 1,7 promillea verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myyntituotoista, kuitenkin vähintään 7 000 euroa.

6 §

6 §

Maakaasuverkkomaksu

Maakaasuverkkomaksu

Maakaasunjakeluverkon haltijan maakaasuverkkomaksu on 1,6 promillea verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myyntituotoista, kuitenkin vähintään 6 000 euroa.

Maakaasunjakeluverkon haltijan maakaasuverkkomaksu on 1,7 promillea verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myyntituotoista, kuitenkin vähintään 7 000 euroa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____ .